

2014-04-01

Dnr 44-2012:1386

Praktiska Sverige AB

Föreläggande vid vite

efter tillsyn av den fristående gymnasieskolan
Praktiska Stockholm i Stockholms kommun

Sammanfattande bedömning

Skolinspektionen inspekterade Praktiska Stockholm under hösten 2012 och våren 2013. I beslut konstaterade Skolinspektionen bland annat att det fanns brister i skolans arbete med undervisning och lärande, att det inte rädde studiero, att det fanns brister i skolans systematiska kvalitetsarbete och i arbetet med bedömning och betygsättning. Det fanns också brister i skolans arbete med elever i behov av särskilt stöd och i skolans organisering av det arbetsplatsförlagda lärandet (APL).

Vid uppföljning av beslutet kan Skolinspektionen konstatera att huvudmannen och rektorn vidtagit åtgärder för att rätta till flera av de brister som Skolinspektionen påtalat. Bland annat är bristerna i skolans arbete med undervisning och lärande åtgärdade så att lärarna i högre utsträckning utgår från examensmålen och bättre anpassar undervisningen efter elevernas behov. Skolan har även vidtagit åtgärder så att studieron på skolan förbättrats och det bedrivs numera ett systematiskt kvalitetsarbete på skolan i enlighet med skollagens krav. Trots att huvudmannen och rektorn utvecklat skolans arbete kvarstår brister som måste åtgärdas för att eleverna ska få den utbildning som de har rätt till.

Skolan har visserligen rutiner för hur arbetet med särskilt stöd ska gå till men de utredningar och åtgärdsprogram som skolan presenterar avspeglar ett otillräckligt arbete med särskilt stöd. Skolans utredningar är bristfälliga och de görs inte i samråd med elevhälsan på det sätt som skollagen anger. De åtgärder som skolan beslutat om i åtgärdsprogrammen knyter inte tydligt an till elevens problematik och de handlar i flera fall snarare om anpassning av undervisningen än om särskilt stöd. Konsekvensen av detta är att eleverna inte får det särskilda stöd som de har rätt till. Detta är anmärkningsvärt eftersom betygsresultaten vid skolan är låga. Av Skolverkets officiella statistik för år 2013 framgår att 55 procent av avgångseleverna har grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier och att genomsnittlig betygspoäng för skolan som helhet är 10,4 (14,0). Siffrorna inom parentes anger riksgenomsnittet för samtliga utbildningar i riket. Det är alltså enbart varannan elev som har grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier. Dessutom är den genomsnittliga betygspoängen lägre än motsvarande värde i riket.

Huvudmannen föreläggs att åtgärda dessa brister. Eftersom huvudmannen inte följt Skolinspektionens tidigare beslut och därigenom åtgärdat samtliga brister samt att de kvarvarande bristerna är allvarliga, anser Skolinspektionen att det är nödvändigt att förena det nu aktuella föreläggandet med ett vite.

Beslut

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 och 27 §§ skollagen (2010:800) Praktiska Sverige AB (org. nr 556257-5786) att vid vite av 700 000 kr **senast den 16 juni 2014** avhjälpa påtalade brister genom att säkerställa att nedanstående åtgärder vidtas i enlighet med de ansvarsområden som pekas ut i författningarna.

- Säkerställ att en utredning av en elevs behov av särskilt stöd skyndsamt görs om eleven befaras inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås samt att samråd sker med elevhälsan om det inte är uppenbart obehövt (3 kap. 8 § skollagen).
- Utarbeta åtgärdsprogram som anger vilka behov eleven har, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp (3 kap. 9 § skollagen).

Föreläggandet gäller omedelbart.

Praktiska Sverige AB ska senast den 16 juni 2014 inkomma med en skriftlig redovisning av hur åtgärderna vidtagits. Till den skriftliga redovisningen ska Praktiska Sverige AB bifoga den dokumentation som Praktiska Sverige AB vill åberopa.

Om Praktiska Sverige AB inte följer detta föreläggande kan Skolinspektionen ansöka hos förvaltningsrätten om utdömande av vitet.

Skolinspektionen erinrar om att huvudmannen enligt 2 kap. 8 § skollagen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar. Även om huvudmannen och rektor ges viss tid att rätta till bristerna har huvudmannen det fulla ansvaret för att utbildningen genomförs i enlighet med författningarna. Skolinspektionen förutsätter därför att huvudmannen och rektorn snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna. Skolinspektionen kan komma att tidigare än angivet datum begära att få ta del av arbetet med att rätta till bristerna.

Skäl för beslutet

Bakgrund och utredning

Skolinspektionen har under 2012 och 2013 genomfört tillsyn i 38 gymnasieskolor som har Praktiska Sverige AB som huvudman. Praktiska Stockholm inspekterades under hösten 2012 och våren 2013. Skolinspektionen fattade beslut den 24 januari 2013 (dnr 44-2012:1386, bilaga 2). I beslutet konstaterades allvarliga

brister. Bland annat var arbetet för att tillförsäkra eleverna studiero bristfälligt, det fanns brister i skolans systematiska kvalitetsarbete och i skolans arbete med bedömning och betygssättning. Det fanns också brister i skolans arbete med elever i behov av särskilt stöd och i skolans organisering av det arbetsplatsförlagda lärandet (APL).

Praktiska Sverige AB förelades i beslut den 24 januari 2013 att vidta vissa preciserade åtgärder för att avhjälpa de påtalade bristerna. Åtgärderna skulle redovisas för Skolinspektionen senast den 24 april 2013.

Den 19 april 2013 inkom Praktiska Sverige AB med ett skriftligt svar över de åtgärder som huvudmannen vidtagit med anledning av Skolinspektionens föreläggande. Praktiska Sverige AB inkom även med ett kompletterande skriftligt svar den 6 november 2013. Som en del av uppföljningen gjorde Skolinspektionen ett tillsynsbesök vid Praktiska Stockholm den 29 januari 2014. Vid detta tillfälle genomfördes gruppintervjuer med elever, lärare, personal från elevhälsan samt intervju med rektorn. Skolinspektionen begärde i samband med tillsynsbesöket även in kompletterande dokumentation. Skolinspektionen har också kontaktat handledare på APL-platser för nio utvalda elever.

De protokoll som upprättats i samband med intervjuer vid tillsynsbesöket och tjänsteanteckningar från intervjuer med handledare kommunicerades med huvudmannen den 4 och 6 februari 2014. Huvudmannen har den 13 februari 2014 inkommit med synpunkter.

På Praktiska Stockholm bedrivs verksamhet i årskurserna 1-3 på de nationella programmen bygg- och anläggningsprogrammet med inriktningarna husbyggnad, måleri samt mark och anläggning, el- och energiprogrammet med inriktningen elteknik, fordons- och transportprogrammet med inriktningarna lastbil och mobila maskiner samt personbil, handels- och administrationsprogrammet med inriktningen handel och service, hantverksprogrammet med inriktningen övriga hantverk (låsmed), hotell- och turismprogrammet med inriktningen hotell och konferens, restaurang- och livsmedelsprogrammet med inriktningen kök och servering samt VVS- och fastighetsprogrammet med inriktningen VVS. På Praktiska Stockholm bedrivs även utbildning på introduktionsprogrammen programinriktat individuellt val samt yrkesintroduktion.

Vid tiden för tillsynsbesöket den 29 januari 2014 gick 289 elever vid skolan. Av dessa gick enligt rektorn och huvudmannen 125 elever gymnasial lärlingsutbildning och 25 elever introduktionsprogram. Resterande 139 elever gick yrkesprogram med huvudsakligen skolförlagd utbildning.

Huvuddelen av verksamheten vid Praktiska Stockholm bedrivs i Liljeholmen i Stockholm. Skolan har dessutom lokaler i Bromma för kurser inom VVS, handel och service, hotell och konferens samt kök och servering.

Skolinspektionens bedömning

Utifrån de inkomna handlingarna och utredningen i övrigt konstaterar Skolinspektionen sammanfattningsvis att Praktiska Sverige AB rättat till flera av de brister som Skolinspektionen förelagt Praktiska Sverige AB att åtgärda i beslut den 24 januari 2013. Detta gäller samtliga brister inom områdena undervisning och lärande, bedömning och betygsättning, pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen, ledningsstruktur och organisering av utbildningen, personalkompetens, omfattning, innehåll och resurstillgång samt handlägningsrutiner. Praktiska Sverige AB har dock inte vidtagit tillräckliga åtgärder för att följa föreläggandet eller på annat sätt rätta till alla de brister som Skolinspektionen konstaterat. Skolinspektionens uppföljning visar att det kvarstår brister inom ett antal områden vilka redovisas nedan.

Särskilt stöd

Det finns brister i skolans arbete med särskilt stöd. Praktiska Sverige AB ska därför säkerställa att följande åtgärder vidtas.

- Säkerställ att en utredning av en elevs behov av särskilt stöd skyndsamt görs om eleven befaras inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås samt att samråd sker med elevhälsan om det inte är uppenbart obehövt.
- Utarbeta åtgärdsprogram som anger vilka behov eleven har, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp.

Motivering

I skollagen anges att om det inom ramen för undervisningen eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, ska detta anmälas till rektorn.

Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan om det inte är uppenbart obehövt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd ska han eller hon ges sådant stöd.

Vidare ska ett åtgärdsprogram utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

I beslutet den 24 januari 2013 konstaterade Skolinspektionen att det fanns brister i skolans arbete med särskilt stöd. Bland annat fick inte eleverna särskilt stöd som var anpassat till deras behov och skolans åtgärdsprogram var bristfälliga.

I de skriftliga svaren på föreläggandet anför huvudmannen bland annat följande. Den nya rektorn har förtydligat delegationen och gjort nya rutiner för uppmärksammande, utredning, åtgärdsprogram och utredning.

Skolinspektionen har tagit del av sex åtgärdsprogram som utarbetats i slutet av höstterminen 2013 och i början av vårterminen 2014. Åtgärdsprogrammen uppfyller i varierande grad skollagens krav, exempelvis finns det åtgärdsprogram som helt saknar uppgifter om elevens behov, det vill säga de svårigheter som eleven har som gör att eleven är i behov av särskilt stöd. Vad gäller de åtgärder som anges i åtgärdsprogrammen och som skolan avser att vidta kan Skolinspektionen konstatera att de i många fall inte knyter an till elevens problematik och att de snarare handlar om anpassning av undervisningen än särskilt stöd. Ett exempel på detta är en elev som enligt skolans utredning riskerar att få betyget F i samtliga teoretiska ämnen och som beskrivs ha "extremt svårt för att följa med i skolundervisningen". Åtgärder som skolan avser att vidta för att möta elevens svårigheter är bland annat att ge eleven möjlighet till förlängd provtid och möjlighet att komplettera muntligt samt att undervisande lärare ska kontrollera att eleven förstått skoluppgiften. Vidare framgår det för vissa elever varken av åtgärdsprogrammet eller av utredningen i vilka kurser som eleven riskerar att inte nå kunskapskraven.

Bristerna i skolans åtgärdsprogram indikerar att skolan inte i tillräcklig utsträckning utreder elevernas behov av särskilt stöd och därmed inte skaffar sig kunskap om vilket särskilt stöd som den enskilde eleven faktiskt behöver. Att det finns brister i skolans bakomliggande utredningar bekräftas av de sex utredningar som Skolinspektionen fått del av. Skolinspektionen kan konstatera att det i flera utredningar är otydligt hur skolan bedömt att personalen kan utforma och anpassa verksamheten för att skapa förutsättningar för den enskilde eleven utifrån dennes behov av särskilt stöd. Även om rektor såväl som lärare i intervju med Skolinspektionen uppger att utredningen sker i samråd med elevhälsan finns inget i innehållet i utredningarna som tyder på det. Skolinspektionen ifrågasätter därför uppgifterna att utredningen sker i samråd med elevhälsan. Utredningarna är mycket kortfattade och det som skolan rubricerar som utredningar utgörs ofta av hela eller delar av själva åtgärdsprogrammet.

Sammanfattningsvis visar Skolinspektionens tillsyn att skolans utredningar är bristfälliga och att de inte görs i samråd med elevhälsan på det sätt som skollagen anger. Skolans åtgärdsprogram uppfyller heller inte författningarnas krav. De åtgärder som skolan beslutat om i åtgärdsprogrammen knyter inte tydligt an till elevens problematik och de handlar i flera fall om anpassning av undervisningen än om särskilt stöd. Konsekvensen av detta är att eleverna inte får det särskilda stöd som de har rätt till. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författningsstöd

3 kap. 8-9 §§ skollagen

Vitesföreläggande

Motivering

Skolinspektionen får enligt skollagen förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten eller, i fråga om enskild huvudman, de villkor som gäller för godkännandet eller beslut om rätt till bidrag. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart. Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna.

Ett föreläggande får enligt skollagen förenas med vite.

Som Skolinspektionen redovisats ovan i detta beslut uppfyller huvudmannen, Praktiska Sverige AB, inte de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Huvudmannen Praktiska Sverige AB föreläggs därför att avhjälpa bristerna genom att vidta åtgärder som beskrivits ovan under respektive rubrik. Eftersom huvudmannen inte följt Skolinspektionens tidigare beslut och därigenom åtgärdat samtliga brister samt att de kvarvarande bristerna är allvarliga, anser Skolinspektionen att det är nödvändigt att förena det nu aktuella föreläggandet med ett vite.

Författningsstöd

26 kap. 10 och 27 §§ skollagen

Hur man överklagar, se bilaga 1

I ärendets slutliga handläggning har rättschefen Marie Axelsson, avdelningschefen Peter Ekborg, juristen Annica Runsten, juristen Sofia Tiberg och avdelningsjuristen Ingrid Brännare deltagit.

Ann-Marie Begler
Generaldirektör

Bilaga 1	Överklagandehänvisning
Bilaga 2	Beslut efter tillsyn av den fristående gymnasieskolan Praktiska Stockholm

Dnr 44-2012:1386

Överklagande av beslutet

Skolinspektionens beslut om föreläggande med vite får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Överklagandet ställs till Förvaltningsrätten i Stockholm, men ska skickas eller lämnas till Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm.

Överklagandet ska ha kommit in till Skolinspektionen inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om klaganden är en part som företräder det allmänna ska överklagandet dock ha kommit in inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

I skrivelsen ska anges vilket beslut som överklagas och vilken ändring som önskas. De skäl som finns för ändring bör också anges. Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud.